

ného ve sporu o zápůjčku, poněvadž nárok nyní proti Matěji V. uplatňovaný jest opřen o jiný právní důvod. Pokud jde o Kateřinu V. nemohou námitky, že byla možná obnova sporu a že věc je pravoplatně rozsouzená, vůbec přijíti v úvahu, poněvadž nebyla stranou ve sporu o zápůjčku.

Čís. 14191.

Bylo-li při exekučním odhadu pivovaru přihlíženo k veškerým právům, jež jsou držiteli pivovaru k dobru, nabyt vydražitel pivovaru příklepem nejen vlastnictví pivovaru, nýbrž i oprávnění s vlastnictvím tím věcně spojených, služebnosti čerpání vody a vodovodu, pokud služebnost ta ve prospěch pivovaru jako statku panujícího byla vtělena v pozemkové knize. Vydražitel však nabyt práva služebnosti čerpání vody a vodovodu přes pozemky, které patřily dříve majiteli pivovaru, a na nichž služebnost čerpání vody a vodovodu nebyla vtělena, jen když vodovod tvořil nedílný celek a bylo úmyslem zřizovatele (dřívějšího vlastníka pivovaru), aby sloužil k účelům pivovaru. Vydražitel nabyt vydražením služebnosti vodovodu i na pozemcích, jež byly veřejným statkem.

Vydražitel nabyt vydražením zejména i vlastnického práva k potrubí, čerpacímu zařízení, resevoirům a elektrickému vedení.

(Rozh. ze dne 22. února 1935, Rv I 155/33.)

Žalobě se žalobní žádostí na zjištění, že žalobci dr. Adolfu Sch-ovi jako vlastníku pivovaru ve S. zapsaného ve vložce čís. 828 pozemkové knihy pro kat. území S. přísluší služebnost užívání vodovodu, správně služebnost čerpání vody a vodovodu ve prospěch tohoto pivovaru zřízená na pozemcích čís. kat. . . s právy v §§ 496 a 497 obč. zák. vytčenými k předmětům, které pro výkon této služebnosti na pozemcích služebných jsou zřízeny, zejména s právem vlastnickým k potrubí, čerpacímu zařízení, resevoirům a elektrickému vedení tak zv. »starého« a »nového« vodovodu, a že žalovaní Jaromír a Amalie F-ovi jsou povinni to uznati a zdržeti se zasahování do tohoto práva, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů :

Je nesporno, že Dr A. Sch. koupil ve veřejné dražbě pivovar čp. 4 ve S. zapsaný ve vložce č. 828 pozemkové knihy pro kat. území S., a že nemovitost ta mu byla pravoplatně příklepnuta usnesením okresního soudu v S. ze dne 30. dubna 1927. Podle exekučního odhadního protokolu bylo přihlíženo při odhadu k veškerým právům, kteráž jsou držiteli pivovaru k dobru. Právem z toho usoudil odvolací soud, že příklepem nabyt Dr A. Sch. podle § 237 ex. ř. nejen vlastnictví pivovaru, nýbrž i oprávnění s vlastnictvím tím věcně spojená, totiž služebnost čerpání vody a vodovu (§§ 496, 497 obč. zák.), pokud služebnost ta ve pro-

spěch pivovaru jako statku panujícího je v pozemkové knize vtělena. Jde jen o to, zda je také správný názor, že žalobce nabyl s příklepem pivovaru služebnosti čerpání vody a vodovodu i na pozemcích, na kterých služebnost ta ve prospěch pivovaru není vtělena. První soud zjistil, že předchůdce žalovaných manželů F.-ových J. Cl.-M. zřídil oba vodovody pro potřebu pivovaru, a že všechna vodovodní zařízení byla jím určena k tomu, aby tvořila příslušenství pivovaru. Tomu nebrání, že vodovod vedl a vede přes cizí pozemky, a že služebnost čerpání vody a vodovodu nebyla na pozemcích, patřících kdysi témuž vlastníku jako pivovar v knihách zapsána. Vodovody tvoří nedílný celek a bylo úmyslem Cl., aby sloužily k účelům pivovaru. Na cizích pozemcích byla služebnost zapsána, a že na pozemcích vlastníku patřících nebyla zapsána, nebrání vzniku a trvání služebnosti ve prospěch pivovaru. Nelze vždy trvati na požadavku knihovního zápisu pro nabytí služebnosti (§ 481 obč. zák.), když by trvání na něm odporovalo jak zásadě poctivého styku v obchodě (§ 914 obč. zák.), tak i zásadě vyslovené v druhém odstavci § 1295 obč. zák., což praxe také uznává (srov. rozh. č. 1322, 2071, 14.427 Gl. U. a č. 2266 Gl. U. N. F.). Takovouto výminku z ustanovení § 481 obč. zák. jest nutně připustiti v projednávaném případě, kde byly vodovody zřízeny J. Cl.-M. na pozemcích jemu vlastnický patřících pro pivovar, rovněž mu vlastnický patřící, neboť bez vody samozřejmě nelze pivo vařiti, takže zřízením vodovodu utvořený skutečný stav má nezbytně povahu služebnosti čerpání vody a vodovodu podle § 496 a 497 obč. zák., jež se stala příslušenstvím pivovaru (§ 294 obč. zák.), neboť věcmi se rozumí podle občanského zákoníka nejen věci hmotné, nýbrž i práva (§ 285 a 292 obč. zák.), a jež nezanikla, ani když pozemky, na nichž vodovody byly zřízeny, přešly do vlastnictví manželů F., pokud se týče některé do vlastnictví V., neboť účel, pro který vodovody byly zřízeny, trval a trvá dále. Ježto příslušenství sdílí osud věci hlavní a na příslušenství nemovitosti nelze vésti samostatnou exekuci (§§ 140, 252 ex. ř.), nabyl tedy v projednávaném případě Dr. A. Sch. příklepem pivovaru zároveň veškerého příslušenství této nemovitosti, tudíž i právo služebnosti čerpání vody a vodovodu přes pozemky, které patřily dříve vlastnický J. Cl.-M., a na nichž služebnost čerpání vody a vodovodu nebyla vtělena, když každý z obou vodovodů tvoří nedílný celek, bez něhož nelze pivovaru užívat, takže není možno a vůbec myslitelné, že by Dr. A. Sch. byl vydražil s pivovarem jako jeho příslušenství právo služebnosti čerpání vody a vodovodu jen, pokud služebnost ta je již vtělena. Zbývá ještě posouditi, jak se má věc, pokud vodovody vedou přes pozemky, jež jsou veřejným statkem. A tu dlužno z týchž důvodů, jež právě byly uvedeny, dospět i k úsudku, že Dr. A. Sch. nabyl s vydražením pivovaru i služebnosti čerpání vody a vodovodu na tomto veřejném statku, neboť ze zjištění plyne, že, i pokud vodovody byly zřízeny J. Cl.-M. na pozemcích, jež jsou veřejným statkem, se tak stalo jen proto, aby tvořily příslušenství vydraženého pivovaru. Šlo tu proto opět jen o právo uvedené služebnosti po těchto pozemcích. Takováto služebnost může býti zřízena i na veřejném statku. Že by obec S. k jejímu zařízení nebyla dala souhlas, žalovaní ani nenamítali. Nabyl proto Dr. A. Sch. příklepem pivovaru i zmíněné služebnosti jako jeho příslušenství na těch pozemcích, jež jsou statkem veřejným. S nabytím

práva služebnosti čerpání vody a vodovod nabyt však Dr. A. Sch. zároveň právo k zařízení předchůdci jeho za účelem výkonů této služebnosti zřízeným, bez nichž služebnost nelze vykonávat. Jsou to práva §§ 496 a 497 obč. zák. uvedená. Nabyt proto Dr. A. Sch. zejména také práva vlastnického k potrubí, čerpacímu zařízení, reservoirům a elektrickému vedení. Tím ovšem nenabyt Dr. A. Sch. žádného práva k půdě, na které předměty ty se nacházejí, nýbrž nabyt práva zařízení ta mít, jich používat a s nimi jako svými nakládat a majitelé pozemků jsou povinni výkon těchto práv na své půdě snášeti.

Čís. 14192

V rozlukovém řízení neplatí zákaz novot v opravném řízení, pokud jde o zjištění, zda uplatňovaný a nižšími stolicemi uznaný rozlukový důvod jest opodstatněn, platí však, kdyby šlo o to, aby se v opravném řízení přiváděly v platnosti nové skutečnosti, jimiž má býti důvod rozluky dokazován.

(Rozhodnutí ze dne 22. února 1935, Rv I 2016/33.)

Žalobě o rozluky manželství nižší soudy nevyhověly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Po stránce právní přicházejí zde v úvahu dva důvody pro rozluky manželství, hluboký rozvrat (§ 13 lit. h) rozl. zák.), opětovné urážky na cti (§ 13 lit. e) téhož zákona). Skutečnostmi ve sporu prokázanými není oprávněn úsudek, že nastal tak hluboký rozvrat, že na manželích nelze spravedlivě požadovati, aby setrvali v manželském společenství. Okresní soud v P. usnesením ze dne 22. ledna 1930 povolil stranám spor vedoucím dobrovolný rozvod od stolu a lože k souhlasné jejich žádosti. Usnesení toto bylo vypraveno teprve 23. března 1930. Žalovaná psala tudíž dopis ze dne 16. března 1930 žalobci dříve, než jí bylo doručeno soudní usnesení o rozvodu manželství. Žalovaná, třeba dopisem ohraňuje se proti tomu, že by chtěla k žalobci se vrátiti, přece celým obsahem dopisu dává na jevo, že lituje, že došlo k rozvodu, že by byla ochotna obnoviti manželské společenství, kdyby žalobce jí podal k tomu ruku. Pokud nastal rozvrat manželský, byl tento rozvrat převážně zaviněn žalobcem samým. Žalobce sám v žalobě udává, že oženil se se žalovanou, aby jeho nedospělé děti z prvního manželství měly matku. Žalobce tvrdí, že žalovaná ujišťovala ho svou náklonností k dětem. O tom, že by žalobce si byl vzal žalovanou z lásky, žalobce ani nemluví. Jest proto věrohodné, že žalobce choval se k žalované více jako k hospodyně a placené síle než jako k manželce. Jsou-li v jedné rodině nedospělé děti z různých manželství, jest přirozené, že dochází k rozmíškám, poněvadž rodiče zřídka kdy cítí stejnou lásku ke všem dětem. Avšak žaloba není ani z důvodu § 13 lit. e) rozl. zák. oprávněna. Pokud žalovaná dopustila se proti žalobci urážek na cti za trvání manželského spoluzití, dlužno je omluviti rozčilením nad příkořím utrpěným se strany žalobce. Ani dopisy v tomto směru předložené nejsou dostatečným základem pro rozluky manželství, třeba obsahují četné urážky žalobce. Prvý soud právem z obsahu těchto dopisů usuzuje, že žalovaná,